

Raadsvergadering d.d. : 30 september 2021

Afdeling : Beleid en Ontwikkeling

Portefeuillehouder : Wethouder M.M. Kuijken

Onderwerp : klimaatadaptatiestrategie en uitvoeringsagenda

Betreffend onderdeel : Taakveld 7 "Volksgezondheid en milieu"
programmabegroting

Samenvatting

Ons klimaat verandert: wateroverlast door meer neerslag en hevigere buien, hitte door hogere temperaturen en langere en intense hittegolven en droogte door langere periodes zonder neerslag. Bergeijk wil zich hierop voorbereiden. Met een klimaatstresstest hebben we de kwetsbaarheden in beeld gebracht (weten). Deze zijn besproken met inwoners, ondernemers, relevante gebiedspartners en de raad in klimaatdialogen. Met de kennis uit de stresstest en de dialogen is deze klimaatadaptatiestrategie met de uitvoeringsagenda opgesteld.

Inleiding

Ons klimaat verandert. Hoewel dit geleidelijk gaat en het tempo onzeker is, wijzen alle scenario's van het KNMI ons erop dat we ons moeten voorbereiden op een ander klimaat. Concreet gaat het om: wateroverlast door meer neerslag en hevigere buien, hitte door hogere temperaturen en langere en intense hittegolven en droogte door langere periodes zonder neerslag.

In 2014 zijn landelijke klimaatadaptatie doelen gesteld in de Bestuursovereenkomst Deltaprogramma, welke gelden voor alle Nederlandse overheden. Ook Bergeijk zet in op deze doelen. Hetgeen betekent dat we in 2050 Bergeijk zo klimaatbestendig mogelijk hebben ingericht. Om de realisatie van de doelen te versnellen, schetst het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) de aanpak weten – willen – werken die we ook in Bergeijk volgen.

Met de klimaatstresstest hebben we eerst de kwetsbaarheden in beeld gebracht (weten). Deze zijn besproken met inwoners, ondernemers, relevante gebiedspartners en de raad in klimaatdialogen. Vervolgens formuleren we onze ambities en stellen we een strategie op (willen) en kijken we vooruit hoe we aan de slag gaan om onze leefomgeving klimaatbestendig te maken (werken). Deze laatste 2 stappen liggen nu aan u voor in de vorm van de klimaatadaptatiestrategie en de uitvoeringsagenda.

Advies

1. De klimaatadaptatiestrategie en uitvoeringsagenda vast te stellen.

Beoogd effect

We streven naar een klimaatbestendige inrichting van Bergeijk in 2050 door het verankeren van het klimaatbestendig handelen in beleid en uitvoering. Onder klimaatbestendig handelen verstaan we als gemeente dat klimaatadaptatie een plek heeft in de manier waarop we ruimtelijke plannen maken en uitvoeren, beheer en onderhoud uitvoeren en klimaatadaptatie integreren in beleid.

Argumenten

1.1 *Hiermee wordt het doel onderschreven om in 2050 een klimaatbestendige gemeente te zijn*

De klimaatverandering vraagt om een klimaatbestendige en waterrobuuste aanpak zodat we zijn voorbereid op een ander klimaat en de daarmee samenhangende weertypen.

1.2 *Hiermee verankeren we klimaatbestendig handelen in het beleid.*

Ook in Bergeijk wordt op allerlei terreinen al rekening gehouden met de klimaatverandering. Dat zie je terug in het VGRP waarin de ambitie is opgenomen om met een goed functionerend water- en rioleringssysteem bij te dragen klimaatadaptatie. Ook in ons groenbeheer wordt er geanticipeerd op de negatieve gevolgen van hitte en droogte (bijv. Klimaatslim bosbeheerplan). Bij plattelandsontwikkeling en ruimtelijke ordening zie je projecten die biodiversiteit bevorderen. We zijn sinds 1 januari 2020 aangesloten bij Operatie Steenbreek, na een aangenomen motie tijdens de PPN 2020-2023 behandeling in de raad.

1.3 *Hiermee is klimaatbestendig handelen een programma met de nodige formatie en budget.*

Klimaatbestendig handelen is meer dan een project. Het is een proces wat vraagt om relatiebeheer, vergezichten, strategische slagkracht en interdisciplinair werken. Het is daarom goed om als gemeente deze klimaatadaptatiestrategie vast te leggen. Hiermee kunnen we samen aan de slag, waarbij we niet direct projecten vastleggen maar ons met name richten op de activiteiten die nodig zijn om klimaatadaptatie te borgen in gemeente en het bewustzijn bij bewoners en partners te vergroten.

Voor de uitvoering hiervan zijn jaarlijks 0,1 formatie en een budget van €25.000,- nodig.

1.4 *De gegevens uit de klimaatstresstest en de klimaatdialogen met de inwoners dienen als basis.*

Uit de klimaatstresstest uitgevoerd in 2018 zijn de kwetsbaarheden voor extreme neerslag, hitte en droogte in beeld gebracht. Hierna zijn er klimaatdialogen met inwoners, relevante gebiedspartners en de raad gevoerd. In de dialogen zijn de kwetsbaarheden met hun mogelijke aanpak besproken. Met de kennis uit de stresstest en de dialogen is de klimaatadaptatiestrategie opgesteld. Uit de klimaatadaptatiestrategie is vervolgens de uitvoeringsagenda opgesteld. Hierin staan onder andere afspraken over wie wat gaat doen in de komende 2 jaar.

1.5 *Het voorstel past in het ingezet beleid van klimaatadaptatie na uitvoering van de klimaatstresstest*

De klimaatstresstest is uitgevoerd in 2018. De uitkomsten van de klimaatstresstest zijn gebruikt om risico's in beeld te brengen en sturing te geven aan de planning van onze herinrichtingsplannen. De aandachtspunten uit stresstest zijn opgenomen in BORA Focus tot 2028 en in het VGRP 2020-2024.

1.6 *De gemeenten, waterschappen, provincies en het Rijk hebben in het Deltaplan Ruimtelijke adaptatie een gezamenlijk plan gemaakt om Nederland klimaatbestendig en waterrobuust in te richten.*

Het Deltaplan heeft als doel om de aanpak van wateroverlast, hittestress, droogte en de gevolgen van overstromingen te versnellen en intensiveren. De klimaatadaptatie cyclus zoals in het Deltaplan wordt voorgesteld van stresstest (weten), risicodialoog (willen), en uitvoeringsagenda (werken) is niet een eenmalig proces. Tot aan 2050 moet elke 6 jaar dit proces doorlopen worden. Reden hiervoor is om de kennis, ambitie en uitvoering op gebied van klimaatadaptatie up-to-date te houden.

1.7 *De klimaatadaptatiestrategie en uitvoeringsagenda moet met de provincie worden gedeeld.*

In 2019 hebben wij een subsidie van €15.000,- ontvangen om de klimaatdialogen te kunnen uitvoeren ten behoeve van het ontwikkelen van de klimaatadaptatiestrategie en uitvoeringsagenda. Als verantwoording hiervan dient de gemeente Bergeijk de rapportage hiervan aan de provincie Brabant toe te zenden.

1.8 *Hiermee kunnen we mogelijk ook weer gebruik maken van toekomstige subsidieregelingen voor het ondersteunen van klimaatadaptatieve projecten.*

Provinciaal en landelijk beleid is er op gericht om met subsidieregelingen de klimaatadaptatie te versnellen. De gemeenten met een vastgestelde klimaatadaptatiestrategie en uitvoeringsagenda hebben daarbij een voorsprong. Mogelijk wordt dit als voorwaarde opgenomen.

Kanttekeningen

1.1 *De voorgestelde klimaatadaptatiestrategie en de uitvoeringsagenda is vooral verbinden.*

In Bergeijk gebeurt al veel als het gaat om klimaatadaptatie in verschillende projecten. En dat blijft ook zo. We zetten met deze strategie en uitvoeringsagenda vooral in op de verbinding. Hierdoor wordt het een programma. De extra formatie en budget zal hiervoor worden ingezet. Mocht in de loop van de tijd blijken dat er extra grote klimaatadaptatieve projecten nodig zijn dan komen wij terug met een voorstel aan uw raad.

Financiën

Op basis van de uitvoeringsagenda komen we tot een benodigde extra formatie van 0,1 fte. Hiermee kan de verbindende coördinerende rol binnen het programma Klimaatadaptatie invulling krijgen. Deze formatie zal onderdeel uitmaken van een breder voorstel m.b.t. formatie in de begroting in oktober.

Voor de uitvoering van kleine projecten gaan we voor de jaren 2022 en 2023 €25.000 opnemen binnen BERgeijk ENERGY. En zal daarmee ten last komen van de Bestemmingsreserve Duurzaamheid en klimaat. In november 2021 leggen we het gehele BERgeijk ENERGY uitvoeringsplan voor het komend jaar aan u voor.

Communicatie

Na het besluit wordt de klimaatadaptatiestrategie en uitvoeringsagenda opgestuurd aan de provincie Brabant en geplaatst worden op de website van de gemeente Bergeijk.

Uitvoering

Na vaststelling van de klimaatadaptatiestrategie en uitvoeringsagenda in de raad van september, het beschikbaar stellen van de nodige formatie (Raad okt) en budget (Raad nov.) zal met de uitvoering van de agenda van start gegaan worden in 2022.

Bijlagen

1. Klimaatadaptatiestrategie en uitvoeringsagenda gemeente Bergeijk.
2. Concept Raadsbesluit Klimaatadaptatiestrategie en uitvoeringsagenda gemeente Bergeijk

Advies Raadscommissie

De commissie GZ heeft in haar vergadering d.d. 14 september 2021 geadviseerd om het stuk door te geleiden naar de raadsvergadering van 30 september 2021 als hamerstuk/bespreekstuk.

<Wordt ingevuld door Griffier>

Burgemeester en wethouders van Bergeijk,

H.A.J. Loos
Secretaris

A. Callewaert – de Groot
Burgemeester